

Feest Vrijzinnige Jeugd

Lees meer op pagina 6

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Marc Boone
Mellestraat 294 - 8501 Heule
marcboonebp@gmail.com
0479 81 16 80

REDACTIERAAD

Bernard Decock, Dirk De Meester,
Yvan Herman (gastredacteur),
Gaby Moreels, Filiep Vande Wiele,
Lieven Vanhoutte

GASTREDACTEUREN

Rik Pinxten en Alain Cornet

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten
vereniging/VC

KOPIJ

Reacties of artikels kunnen doorgestuurd worden naar de hoofdredacteur. De teksten moeten wel de naam en het adres van de inzender vermelden. Alle artikels vallen onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de auteur. Foto's en illustraties in afzonderlijke bestanden meesturen.

LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk telkens op zaterdag om 10 uur
volgende vergaderingen op:
26 mei - 28 juli

Inhoud

Redactioneel	3
Wat is een ritueel?	4
Lentefeest: Open of gesloten, 't is maar de vraag.	6
Meer dan 10.000 kinderen en jongeren kiezen voor vrijzinnige viering	12
Kalender	16
Gezondheid & voeding	18
Activiteiten uit de regio: HV Deerlijk, UPV Kortrijk, Mozaïek.21	
Een hedendaags verlichtingsdenker verliet de wereld	22
Activiteiten uit de regio: Poincaré	23
Boekbespreking: Nieuw Rechts	24
De happy human	25
Dokter Charles de Beer: een miskende Kortrijkse vrijzinnige? .	26
Zoeklicht sprak met Ruben Descamps	28
Amé Deconinck	30
Activiteiten uit de regio: Mozaïek.	31

Vrijzinnige Centra uit de buurt

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be

VC Poincaré

Stormestraat 131/20
8790 Waregem
056 44 74 97
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
(permanentie op woensdag,
donderdag en vrijdag)

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
www.vcdegeus.be
Zondag van 10u tot 13u
elke donderdag om 19u
PingPong

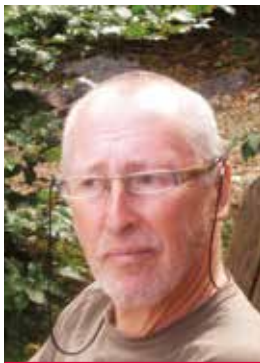
De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
www.debezatse.be
vcdebezatse@gmail.com

OVM-Avelgem

Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be

Redactioneel

Marc Boone

Dag beste zoeklichtlezer.

't Is feest, 't is feest..

Het licht floept aan boven het donkere podium. Al huppelend komen rijen blije gezichten van jonge kinderen het toneel bestormen. Zij dragen een boodschap uit van positivisme en een kinderlijke vrije kijk op de veranderende wereld. Wij komen er aan, lijken zij te zeggen. Ziehier de nieuwe toekomst! De ouders en de oma's en opa's zijn ook blij en vooral in het nieuw gestoken. De pas gekochte schoenen knellen nog wat aan mama's voeten, en ze vindt haar weg nog niet in de nieuwe handtas. Vader trekt zijn col wat losser achter zijn nieuwe plastron. Zij kijken allen uit wanneer hun spruit op het toneel zal verschijnen, want daar gaat het om. Achteraf op de receptie zullen ze hem of haar tegen de borst drukken en zeggen dat ze het goed gedaan hebben. Na de aperitief volgt de bevroede maaltijd en mag de feesteling de cadeautjes uitpakken.

In dit nummer proberen wij de individuele emoties wat te overstijgen en eens te kijken waarom dit feest is wat het geworden is. Waarom het lentefeest of feest vrijzinnige jeugd verbonden is met de lessen zedenleer. Volgens sommigen is dit historisch en noodzakelijk. Voor anderen zou dit best wel mogen opengesteld worden naar alle kinderen die dit willen en die dit tof vinden. Zowel de voor- en de tegenstanders putten uit de ideologie van het humanisme om hun stelling te staven. Wij zetten de meningen op een rijtje en houden ze tegen het licht.

De leraars en leraressen zedenleer hebben weer het beste van zichzelf gegeven om de kinderen voor te bereiden en hebben samen met hen het thema van het feest gekozen en uitgewerkt. Een dikke duim voor hen. Maar ook zij moeten mee in een evoluerende tijd, en ook zij hebben wel een mening te verkondigen over de toekomst van het lentefeest of feest vrijzinnige jeugd. Ingesloten binnen zedenleer of een gat in de haag gemaakt zodat anderen erdoor en erbij kunnen.

't Is maar de vraag.

We beginnen met Rik Pinxten en tussen de artikelen door krijgen jullie een staalkaart aangeboden van wat er zoal te leren en te beleven is in de verschillende vrijzinnige centra in de regio.

Veel leesplezier,

Marc Boone

Wat is een ritueel?

Dit is tegelijk een cruciaal en een netelig thema. Wanneer ik sjamanen, katholieke priesters of boeddhistische monniken een religieuze actie zie stellen zie ik verschillende dingen, maar toch gelijkaardig gedrag. De gelijkaardigheid is,- in de theologie en in de common sense perceptie,- verwarrend geweest, lijkt me. Het verdient dus zeker om hier uitgebreid bij stil te staan.

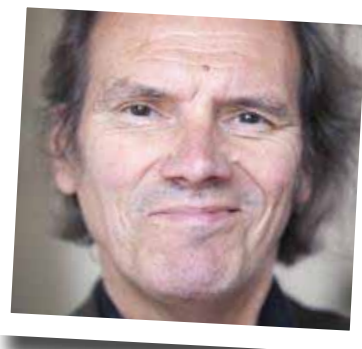
In de hedendaagse literatuur zijn enkele belangwekkende voorstellen gedaan om rituelen als actievormen te beschrijven, maar dan zo dat mediterrane godsdiensten met hun liturgische acties, duidelijk van andere vormen van religieuze actie onderscheiden worden. Ik volg de voorstellen van Humphrey & Laidlaw (1994), omdat ze in mijn visie de duidelijkste en meest zinvolle begripsanalyse maakten, mede doordat ze de drie vormen van religieus bezigzijn in het vizier houden (zoals ikzelf probeer in dit boek), nl.,- in mijn terminologie-, sjamanisme, ritualisme en mythagogische tradities. Bij hun studie van de Jaintraditie in India werden de auteurs aanhoudend geconfronteerd met de opmerking door de Jains dat hun rituelen ('puja') betekenisloos waren, zonder inhoud of duiding. Voor de westerse, dus christelijk gevormde onderzoekers was dit als het ware schokkend, zoals ook Staal (1982) mocht ervaren. De zelfaanduiding van de Jain is dan bovendien tot ieders tevredenheid 'Murti Pujaks', dat wil zeggen 'those who conduct the ritual to the idol' (1994: 2). De verwijzing naar een afgod doet de westerling nog meer veronderstellen dat betekenis in het spel 'moet' zijn. Dat de Jain het ontbreken

van zin of betekenis betreuren en verzoeken om eventueel externe, spirituele betekenissen aan het 'lege' ritueel toe te voegen kan alleen de intrinsieke betekenisloosheid onderstrepen. In hun poging om de betekenisloosheid 'in de ogen van de Jain' als onderdeel van een religieuze actievorm te kunnen denken maken de auteurs twee stappen, die ik hier wil volgen:

a) Rituelen vormen zelf geen klasse of verzameling van acties, maar ritueel is een eigenschap van actie. De term verwijst namelijk naar de transformatie van actie door ritualisering. De agent kent en erkent vooraf uitgevoerde en gestandaardiseerde acties, waartegen de huidige mens zich opstelt als loutere uitvoerder, onverschillig wat de eigen opinies, intenties of gevoelens zijn. De identiteit van de actie die uitgevoerd wordt bestaat letterlijk buiten of los van de kenmerken van de uitvoerder. Dat maakt de ritualisering uit en impliceert meteen dat geen intrinsieke betekenis kan voorkomen. De rituele agent ondergaat de actie, zoals zovelen voor en na hem of haar, of neemt tijdelijk de taak van uitvoerder waar van een actie die buiten de persoonlijke of contextuele referentiekaders valt. Het valt zo te begrijpen dat geritualiseerde actie in die zin 'formeel' of betekenisloos is.

b) In hun poging om het begrip ritueel toch universeel te blijven gebruiken voeren Humphrey & Laidlaw vervolgens een onderscheid in tussen 'liturgie-gecentreerd' en 'performance-gecentreerd' ritueel, te begrijpen als een continuum tussen twee uitersten. De eerste vorm zou bvb. te vinden zijn in de sterk door doctrine beïnvloede acties tijdens katholieke liturgie, terwijl de het andere extreem te vinden is in relatief zuivere

foto: Rik Pinxten

sjamanistische rituelen. Meer in het bijzonder leg ik uit wat met dit laatste bedoeld wordt: zoals Lévi-Strauss en anderen aantoonde voert de sjamaan rituele acties uit in continue communicatie of samen met het publiek of de aanwezige leden van zijn gemeenschap. Het resultaat zal dan ook concreet zijn: een genezing, een gunstig gevolg, een vloek, enzovoort. De sjamaan voert het ritueel uit door het te contextualiseren (vanuit een concreet probleem naar een concreet resultaat) en te personaliseren (met het aanwezige particuliere publiek). Daardoor wordt de ritualisering zoals beschreven onder de vorige paragraaf dus concreet en temporeel. Er is geen politiek of institutioneel apparaat (een kerk, een clerus) om de formele kenmerken dwingend te controleren: de vraag wordt 'werkt het?' (Humphrey & Laidlaw, 1994:12). In de liturgische vorm, die sterk nadruk legt op traditionele voorschriften voorgehouden door een groep specialisten (clerus, kerk) wordt de vraag 'hebben we het juist uitgevoerd?'. De discussies gaan daarbij over de juiste, de oudste, de orthodoxe vorm die door de groep of het instituut als de 'echte' liturgische actie wordt geduid, met verwerping van andere vormen. Vooral in schriftreligies vinden we deze liturgische vorm, volgens de auteurs.

Ik volg de redenering van Humphrey en Laidlaw, maar ben eens te meer ongelukkig met de dichotomisering. Het is duidelijk dat de sjamanistische vorm van ritualisering door de concretisering meer 'ritualistisch' is, zoals de auteurs zelf zeggen. Het is volgens mij echter even duidelijk dat de 'liturgische' vorm die effectief voorkomt in schriftreligies ook minder (zuiver) ritualistisch is en doctrinaire, dus inhoudelijke elementen, toevoegt aan het ritualiseren op zich. Daaruit volgt, meen ik dat de driedeling die ik in dit boek aanhoud het best het domein van religieuze acties kan structureren, en niet de dichotomie liturgisch/performance gecentreerd. Consequent met deze analyse stel ik dan ook voor ritualisering als een aparte, betekenisloze actievorm te beschrijven, die niet als zodanig voorkomt in liturgische tradities (zoals de schriftreligies).

Ik gebruik de term 'ritueel' enkel om die eigenschap van acties aan te duiden die intrinsiek religieus is. Dat wil zeggen dat de term verwijst naar formeel of gestandaardiseerd gedrag dat exclusief naar de heelheid verwijst of de heelheidservaring mee bewerkstelligt. De heelheid is bij ritualisering intrinsiek, dat wil zeggen dat elke actie die ritueel wordt of is per definitie de uitvoerder buiten haar of zijn

concrete, persoonlijke en tijdelijke wereld voert: de uitvoerder ondergaat het ritueel, en schikt zich in een rol of positie van uitvoerder van eeuwig dezelfde acties, zoals zovelen voor en na haar of hem. Bovendien is een rituele actie een autonome actie, niet een begeleidende of afgeleide actie bij een ander religieus fenomeen (bvb. een mythe). Het is een actie opzichzelf, wat impliceert dat het een formele of betekenisloze actie is.

Wanneer men de niet-westerling vraagt waarom hij een bepaald ritueel uitvoert, dan krijgt men het typische antwoord: 'omdat het zo moet' of 'omdat we dat in onze traditie zo doen' of 'omdat het altijd al zo geweest is'. Deze antwoorden duiden niet op onwetenschap, maar op de kern van ritueel gedrag. Ritueel gedrag wordt over de generaties heen op een gestandaardiseerde manier uitgevoerd of volgens een welbepaald patroon afgehandeld. De betekenis of zin van de acties zijn onbelangrijk of onbestaand; de beleving en uitvoering zijn primair belangrijk. Dit betekent dat in de Mediterraane godsdiensten eigenlijk geen rituelen voorkomen: daar kennen we handelingen die een bepaalde uitleg of mythe begeleiden, of die gesteld worden 'omdat' een bepaalde inhoud of geloofsovertuiging moet onderstreept worden.

Dit zijn handelingen bij een inhoud, vaak dramatiseringen (toneelmatige uitvoeringen) van een geloofsovertuiging, maar geen rituelen. Bvb. de Heilige Mis in de Rooms-katholieke Kerk: dit is een plechtigheid of een plechtige handelingscyclus om een verhaal (dat door de gelovigen geloofd of als waar aangenomen wordt) te ondersteunen. In de termen van mijn model kan ik nu zeggen dat een ritueel een transformatie van acties is tot een formele gedragswijze waaraan agenten zich onderschikken. De identitaire functie bestaat in de uitvoering en beleving zelf. Het leerproces zal dat zijn van het aanleren van praktische kennis, met imitatie of participatie. Tekst en uitleg ontbreken of zijn secundair. De artefacten zijn de materiële en secundaire hulpmiddelen die in de rituele actie daadwerkelijk gemanipuleerd worden. Ten slotte is de identitaire dimensie 'socialiteit' veel prominenter bij rituelen dan 'culturaliteit': de grammatica van de acties en de artefacten is uitgewerkt (in gedragsvoorschriften, kalenders, offervoorschriften, enzomeer), niet de duiding of betekenisgeving.

Referentie

Humphrey, C. & J. Laidlaw (1994): *The Archetypal Actions of Ritual*. Oxford: Clarendon Press.

LENTEFEEST:

Open of gesloten, 't is maar de vraag.

Dit wordt een trio artikel. In de gewone schrijfstijl zie je de mening van de redactie. In de kadertjes krijg je een uittreksel uit de verschillende meningen die vrijzinnigen ons toestuurden. Sommige meningen bevestigen de tekst, andere spreken ze tegen. Vele meningen lopen uiteen en spreken elkaar tegen. Op het eind plakken we er nog de officiële visie van de inspectie onderwijs aan.

Bij de jaarlijkse voorbereiding van het zoeklicht nummer van mei dat handelt over de lentefeesten of feesten vrijzinnige jeugd kwam telkens hetzelfde discussiepunt naar voor. Waarom wordt het feest beperkt tot kinderen die zedenleer volgen? Voor vele leraars zedenleer en voor diehard vrijzinnigen is dit een evidentie, voor anderen een open vraag of zelfs kritiek. Van ‘behouden wat wij verworven hebben’ tot ‘mee-evolueren naar een nieuwe samenleving’. Alsof het ene het andere zou uitsluiten. Alleszins is het zo dat die vraag emoties oproept, heftige soms. Wij zijn een ketting-e-mail gestart naar een 25-tal bekenden uit onze humanistische kringen, die de e-mail dan weer zijn gaan doorsturen naar andere bekenden. Tientallen reacties hebben wij ontvangen en ze waren van alle strekkingen maar allemaal waren ze zeer betrokken bij een levend alledaags humanisme.

Bij wijze van inleiding

“Wij krijgen soms het verwijt naar ons hoofd geslingerd dat we opener moeten zijn naar leerlingen van een ander net. Het is niet onze bedoeling om intolerant te zijn, maar wel om een zo goed mogelijk feest te creëren met de leerlingen die in onze les zitten”.

In ons land is er vrijheid van schoolkeuze. Iedere ouder moet zelf de school voor zijn of haar kind kunnen kiezen. Een school in de buurt of in de buurt van het werk van een van de ouders. Een school van het gemeentelijk, gemeenschapsonderwijs of het katholiek onderwijs. Die vrijheid van schoolkeuze is niet absoluut en ook relatief. Zo zijn er bijvoorbeeld meer schoolgaande kinderen dan er schoolbanken zijn. Zo zijn er kamperende ouders voor de schoolpoort die hun kind per se naar die ene school willen sturen, maar waar er een beperkt aantal plaatsen zijn. Zo is er de tussenkomst van de regering die wil dat er een sociale mix is in alle scholen zodat er geen elitescholen zouden ontstaan vergeleken met studie-beursscholen. Om maar te zeggen dat de vrijheid van schoolkeuze evolueert en zich aanpast aan de wensen van de tijd en de veranderende maatschappij. Vrijheid van schoolkeuze houdt ook in vrijheid morele of geloofsovertuiging. In katholieke scholen wordt godsdienst

onderwezen. In het gemeentelijk en gemeenschapsonderwijs wordt een aanbod van de meest gangbare godsdiensten Protestants, katholiek, Islam gedaan en ook het aanbod zedenleer. In het vak zedenleer wordt specifieke aandacht gegeven aan de overgangsrutuelen. In het eerste leerjaar is er het lentefeest. In het zesde leerjaar is er het feest van de vrijzinnige jeugd. In de volkstaal worden die begrippen wel eens door elkaar gebruikt.

“De waarden waar we als vrijzinnigen achterstaan worden wellicht ook door een aantal gelovigen onderschreven, maar die waarden worden vooral tijdens de lessen zedenleer meegegeven”

De wereld evolueert natuurlijk. De ouderverenigingen voor de moraal organiseerden de lentefeesten. Dergelijke feesten groeiden weliswaar wat verschillend naar gelang stad of gemeente naar een humanistisch verbond toe. De vrijzinnigheid verbreedde in organisatie. Met de komst

“Dit is iets dat niet in Zoeklicht moet gepubliceerd worden, dit zal een hetze veroorzaken”

van de "Huizen van de mens" werd de organisatie nog uitgebreid. Binnen dit pakket van evolutie had het lentefeest ook zijn rol. Na de tweede wereldoorlog stonden de hoogwaardigheidsbekleders iets meer centraal dan de kinderen zelf. Dit evolueerde naar een feest dat door de leraars zedenleer georganiseerd werd en de kinderen centraal stelde op hun feest, zowel in de voorbereiding als op het feest zelf. In navolging van nieuwe pedagogische inzichten konden de kinderen zelf de thema's van hun feest bepalen en wie welke uitvoeringen naar voor bracht. Het lentefeest bleef zijn eigen koers volgen en maakte de verruiming naar de meer brede maatschappelijke context niet, alhoewel hun pedagogische aanpak indertijd vernieuwend was. De leraars "degradeerden" zichzelf tot begeleiders. Deze methode werd een succes en is wellicht ook een stimulans voor ouders om voor het gemeenschapsonderwijs te kiezen. Ook ouders van kinderen die geen zedenleer volgen vinden die visie en aanpak interessant en willen dat hun kinderen kunnen deelnemen. Vrijzinnigen hebben daar blijkbaar verschillende meningen over. Voor en tegen. Waar liggen de nuances? Een poging tot overzicht. Zowel van de schrijver dezes als van individuele vrijzinnigen die ons hun mening doorstuurden.

Een unieke en organische band

"Ik ben net zoals vele van mijn collega's tegen het open-

trekken van het feest. Het is een groeifeest voor kinderen van zedenleer die samen met hun leerkracht tot stand komt"

"Indien ze het lentefeest opentrekken zal ook daar een normvervaging plaatsvinden en zal de essentie en betekenis van het lentefeest volledig de mist in gaan".

"Misschien kunnen we onze vrijzinnige waarden dermate verwateren, dat er niets meer van overblijft"

Vele reacties benadrukken de unieke en specifieke band tussen de lessen zedenleer en het lentefeest / feest vrijzinnige jeugd. Het ene vloeit bij manier van spreken organisch uit het andere voort. Waarden worden hier uitgedragen. De eigenheid van de vrijzinnigheid uit zich in dit overgangsrutueel. Dit is nu echt eens iets wat ons typeert! En wat ons typeert moeten wij ook benadrukken. En wat specifiek is voor onze waarden is van ons. Wie kiest voor deze waarden kiest dan ook automatisch een school voor zijn kinderen die die deze waarden inhoudt en dat is het gemeenschapsonderwijs en het gemeentelijk onderwijs. Wie niet kiest voor het gemeenschapsonderwijs moet er zich van bewust zijn dat hij door die keuze af ziet van het lentefeest of het

feest vrijzinnige jeugd. Als je kiest voor een katholieke school houdt dit automatisch ook in dat je kiest voor katholieke communie en niet voor lentefeest. Enige consequentie wordt dan ook vereist. De lerarenfierheid speelt ook een rol, vele leraars en leraressen nemen het niet dat ouders hun “neus ophalen” voor het gemeenschapsonderwijs en het vrije onderwijs beter vinden voor hun kind maar hen dan wel “een danske” komen laten doen op dat gezellige lentefeest. Een beetje komen shoppen in onze winkel die zij anders voorbijlopen. Ook typisch is dat de ideologische opdeling tussen katholiek en vrijzinnig in vele opinies op scherp gezet wordt. Wij tegen zij. De katholieken tegen de vrijzinnigen. De schooloorlog is niet veraf in deze discussie.

“De feesten worden voor een groot deel voorbereid in de lessen en indien daar “vreemde” kinderen bijkomen die de leerkrachten niet kennen en die enkel zien op de voorbereidingsdag is dit voor hen een onbegonnen zaak. Zij zullen zich terugtrekken en de feesten niet langer kunnen of willen organiseren”

Alles verandert en evolueert

“Als ze er nog eens alle kinderen moeten bijpakken van mensen die het kalotegedoe in de kerken

maar niets vinden, maar hun kinderen toch godsdienst laten volgen.....”

Nochtans is het katholiek onderwijs lang niet meer wat het geweest is. Hun nieuwe voorman, de heer Boeve, heeft al van bij zijn aanstelling duidelijk gemaakt dat hij het katholieke project mist in zijn scholen. De leraren zijn niet meer katholiek, de ouders ook niet en wensen geen gerichte katholiek opvoeding meer voor hun kind en de godsdienstlessen zijn lessen zedenleer geworden. Ook verschillende vrijzinnigen erkennen dat schoolkeuze wat meer is geworden dan opdeling tussen twee netten. Sommige van onze respondenten maken ons attent op het feit dat vele ouders zich door een moeilijk traject moeten worstelen om een goeie keuze voor hun kind te maken. Dit heeft te maken met mobiliteit en bereikbaarheid, maar ook van langs om meer met specifieke wensen en problemen waar kinderen mee te maken krijgen. Dit kan gaan van sportinteresse tot allergieën intolerantie, psychologische aandoeningen, multiculturaliteit of net niet, karakteriële eigenaardigheden en ga zo maar door.

“Ikzelf begrijp eigenlijk niet dat ouders kiezen voor een katholieke school hun kind naar een lentefeest willen laten gaan”

“De kinderen die cursus zeden-

leer volgen, doen ook geen aanvraag om hun eerste of plechtige communie te doen!”

Het is dan ook niet nodig dat het humanisme, die de lentefeesten verpersoonlijken zich in een soort verdedigende stelling tegen het vrij onderwijs opstelt, maar duidelijk kiest voor eigenwaarde en zich ook zo openstelt naar iedereen die interesse heeft., of zij nu voor het katholiek onderwijs hebben gekozen of niet. Ook de grote verdedigers echter van de natuurlijke band tussen lessen zedenleer en lentefeest zitten met een vervelend probleem in het eigen net. Ieder jaar zijn er weer leerlingen uit het gemeenschaps- of gemeentelijk onderwijs die geen zedenleer krijgen aangeboden in hun school of in een gemeente wonen waar geen zedenleer kan gevolgd worden. Onder het mom van ‘ het niet kunnen volgen van de juiste voorbereiding’ worden sommige van deze kinderen geweigerd op lentefeesten of feesten vrijzinnige jeugd. Een dergelijke weigering komt eigenlijk neer op een uitsluiting en strookt geenszins met de principes die achter de feesten staan. Onderlinge concurrentie speelt ook soms tussen de organisatiecomités van verschillende gemeenten. Het is niet zelden dat “geweigerde kindjes dan maar hun heil zoeken bij de naburige gemeente in de hoop dat zij daar welkom zijn. Het organisatiecomité dat meest soepel is mag dan al gauw opdraaien voor die openheid. Menselijkheid is hier op zijn plaats en er zou toch een uitvoerende

macht moeten zijn die hier richting kan geven. Inspectie zou er kunnen op toe zien dat geen enkel kind uit het gemeenschapsonderwijs wordt geweerd van een lentefeest.

“Een goed gesprek met de ouders van kinderen die om een of andere reden geen lessen niet-confessionele zedenleer kunnen/willen volgen lijkt mij op zijn plaats”.

“Ik zelf ben van een zwart-wit visie (geen feestelingen toelaten die geen zedenleer volgen) naar een grijzere visie gegaan . Voor mij zou ieder geval perfect apart kunnen besproken worden”

Samenlopend is er ook een specifieke situatie met de “alternatieve scholen” zoals het Freinet onderwijs, waar geen zedenleer wordt gegeven. Vele van deze ouders voelen zich aangesproken tot de lentefeesten, maar worden om dezelfde redenen geweigerd. Hier is geen sprake van de opdeling katholiek versus vrijzinnig

Openheid naar deze doelgroep, als zij de waarden van het humanisme onderschrijven, lijkt dan ook gewenst.

“Het is dan wel nodig om vooraf met het organisatiecomité enkele afspraken na te komen,

bv. volgende kinderen wel toelaten:

- Zij die in een stad wonen waar ze geen zedenleer kunnen volgen.
- Kinderen die in hun gemeente alléén zedenleer vanaf het 4° leerjaar kunnen volgen
- Kinderen die een bepaald type onderwijs alléén kunnen volgen in een school zonder zedenleer.”

Kwestie van organisatie

“De locatie in de stadsschouwborg is nu soms al te klein, we moeten voortdurend splitsen, wat uiteraard maar kan toegejuicht worden”

Eigenlijk is bovenstaande discussie overbodig; tussen katholiek en vrijzinnig, tussen de sterke of minder sterke band zedenleer en lentefeest, tussen openheid of geslotenheid.

De organisatie staat zo onder druk dat er bijna geen uitbreiding meer mogelijk is. Zelf na opsplitsingen van organisatiecomités zitten de culturele centra vol met ouders en grootouders van de feestelingen. Feesten van meer dan 1000 aanwezigen zijn geen uitzondering. Heeft ook te maken met het succes natuurlijk van de lentefeesten of feesten vrijzinnige jeugd. De specifieke aanpak die de kinderen centraal stelt en brengt ons terug bij de oorspronkelijke

vraag. Als deze aanpak zo succesvol is en breed geliefd, waarom dan niet opengesteld voor allen die interesse hebben. De moeilijkheden van organisatie zijn praktisch en kunnen wel opgelost worden met fantasie en werkkraft.

In de marge van dit aspect van organisatie komt ook naar voor dat de algemene belasting van de leraars duidelijk wordt. Alle leraars zedenleer zijn geëngageerd en doen met veel stieliefde de voorbereidingen voor de leerlingen aan hun feest, maar tussen de regels door lees je dat hun beroep al zo veel belasting meebrengt en dat die alléén maar stijgt.

“Als de ouders wensen dat hun kinderen (ook al volgen zij godsdienstles) deelnemen aan deze activiteit/feestviering, delen zij blijkbaar ook deze waarden. Openheid is wenselijk, ook al vergt dit enige creativiteit van de organisatoren”

En nu?

“Vandaag gaan jonge moslims zowel als ongelovigen naar katholieke scholen. Kijk over de schoolgemeenschappen heen en zie dat er vandaag binnen de contouren van onderwijs minder gekozen wordt voor welke (ge)loofs)overtuiging men belijdt.

Alles zal zijn gang gaan natuurlijk, ook dit jaar zullen weer meer kinderen van hun feest genieten. Het is niet onbelangrijk van de discussie te plaatsen binnen het groter geheel van kwalitatief onderwijs en de organisatie daarvan. In België, maar vooral in Vlaanderen zitten wij met de heel specifieke opdeling. In Wallonië is men er stilaan in geslaagd om een algemeen vak maatschappelijke oriëntatie te organiseren die een opdeling van de verschillende levensbeschouwingen groepeerd.

De discussie in alle sereniteit voeren is onze opdracht en iedereen zal wel eens uit zijn ingegraven stelling moeten komen in het belang van het kind en van een kwalitatieve opvoeding. Verschillende vrijzinnige organisaties bespraken dit thema al in hun bestuursorganen. Laat de deuren van de vrijzinnige centra opengaan en nodig alle geïnteresseerden uit. Voortschrijdend inzicht is het doel.

“Alvast bedankt om dit thema te behandelen, ik hoop dat wij als leerkrachten hier sterker uit kunnen komen”

Visie op Lentefeest / Feest Vrijzinnige Jeugd

Hierna volgt de visie van de Raad voor Inspectie en Begeleiding nc-zedenleer zoals die op de website van de RIBZ te vinden is. Een ingekorte versie leest u hier.

Vrijzinnigen staan op hun individualiteit. Sommigen onder hen hebben geen enkele behoefte aan specifieke feesten of rituelen; anderen beschouwen dit wel als een noodzaak. Voor deze tweede categorie, waar wij een belangrijk deel van de ouders van onze leerlingen bijrekenen, moet er een invulling gegeven worden aan hun wens om vrijzinnige mijlpalen voor hun kinderen uit te zetten. De leermeesters NCZ hebben dus te maken met de feesten voor kinderen van de lagere school. Het Lentefeest en het Feest van de Vrijzinnige Jeugd moeten in de eerste plaats beschouwd worden als overgangsrutuelen. Dergelijke rituelen zijn van elke cultuur en van alle tijden. Het is dus logisch dat een groot aantal vrijzinnigen de wens uitdrukt dat er voor hun kind een passend feest georganiseerd wordt.

Dan komen de vragen : hoe, wat, waar, wanneer, met wie, op welke wijze, enz. Het is zeker niet de taak van de inspectie om hier dwingende richtlijnen op te stellen, maar het is wel een onderdeel van onze opdracht van begeleider om de leerkrachten te wijzen op de noodzaak en het belang van deze feesten en om hen te laten nadenken over de verschillende mogelijkheden inzake de organisatie.

Voor ons is het duidelijk dat het echte feesten moeten zijn, waarbij de gevierden centraal staan. Hoe alles verloopt, is de verantwoordelijkheid van de organisatoren. Een gezonde mix van ernst en vrolijkheid zullen ongetwijfeld het beste recept zijn voor een geslaagd feest.

De inbreng van de leerkrachten NCZ is van vitaal belang voor de goede organisatie van deze feesten. Zij hebben het direct contact met de leerlingen en zij kunnen gemakkelijk de ouders bereiken. De functie van leermeester NCZ vereist een engagement naar de cursus en ook naar de levensbeschouwing van het vrijzinnig humanisme toe. Aangezien het Lentefeest en het Feest van de Vrijzinnige Jeugd in belangrijke mate bijdragen tot de uitstraling van de cursus NCZ verwacht de inspectie een enthousiaste inzet en een grote bereidheid tot medewerking van alle betrokkenen.

Bron: www.ribz.be.

MEER DAN 10.000 KINDEREN EN JONGEREN KIEZEN VOOR VRIJZINNIGE VIERING

22 maart 2018 / Pers

Aantal lentefeesten en feesten van de vrijzinnige jeugd verdubbelt op 8 jaar tijd. In 2018 zullen liefst 10.192 Vlaamse kinderen en jongvolwassenen hun lentefeest of hun feest van de vrijzinnige jeugd vieren. Dat is dubbel zoveel als in 2010. Deze feesten, kaderend binnen de vrijzinnig-humanistische levensbeschouwing, worden dus alsmaar populairder. “Veel ouders kloppen bij ons aan omdat wij een unieke ceremonie uitwerken die het kind en zijn zelfontplooiing centraal stelt”, aldus Sylvain Peeters, voorzitter van deMens.nu – de Unie van Vrijzinnige Verenigingen.

Sinds mensenheugenis en overal ter wereld vieren mensen bijzondere overgangsmomenten in het leven. Zo ook binnen de vrijzinnig-humanistische levensbeschouwing. Omdat deze levensbeschouwing aansluit bij de kernwaarden van de Verlichting, staat bij de plechtigheden de mens en haar ontwikkelingspotentieel centraal. In 2010 vierden in heel Vlaanderen zo'n 5429 kinderen hun lentefeest of feest vrijzinnige jeugd. Acht jaar later is dit aantal bijna verdubbeld.

Seculiere vorm van zingeving

Deze feesten zijn dus al jaren in opmars. Hun toenemend succes is mede te danken aan de omkadering en het professionalisme van de leerkrachten

niet-confessionele zedenleer. Zij geven de plechtigheden vorm en inhoud die aansluiten bij de leefwereld van de kinderen en jongeren. Ook de secularisering van onze samenleving past goed bij de waarden die deze feesten belichamen.

Het lentefeest zet kinderen uit het eerste of tweede leerjaar in het zonnetje. Hun zin voor zelfontdekking en kritische geest worden beetje bij beetje aangewakkerd tijdens de lessen niet-confessionele zedenleer. Het feest vrijzinnige jeugd geeft twaalfjarigen die dit levensbeschouwelijk vak volgen dan weer de mogelijkheid om een feestelijke manier hun overgang van kind naar jongvolwassene zin en kleur te geven.

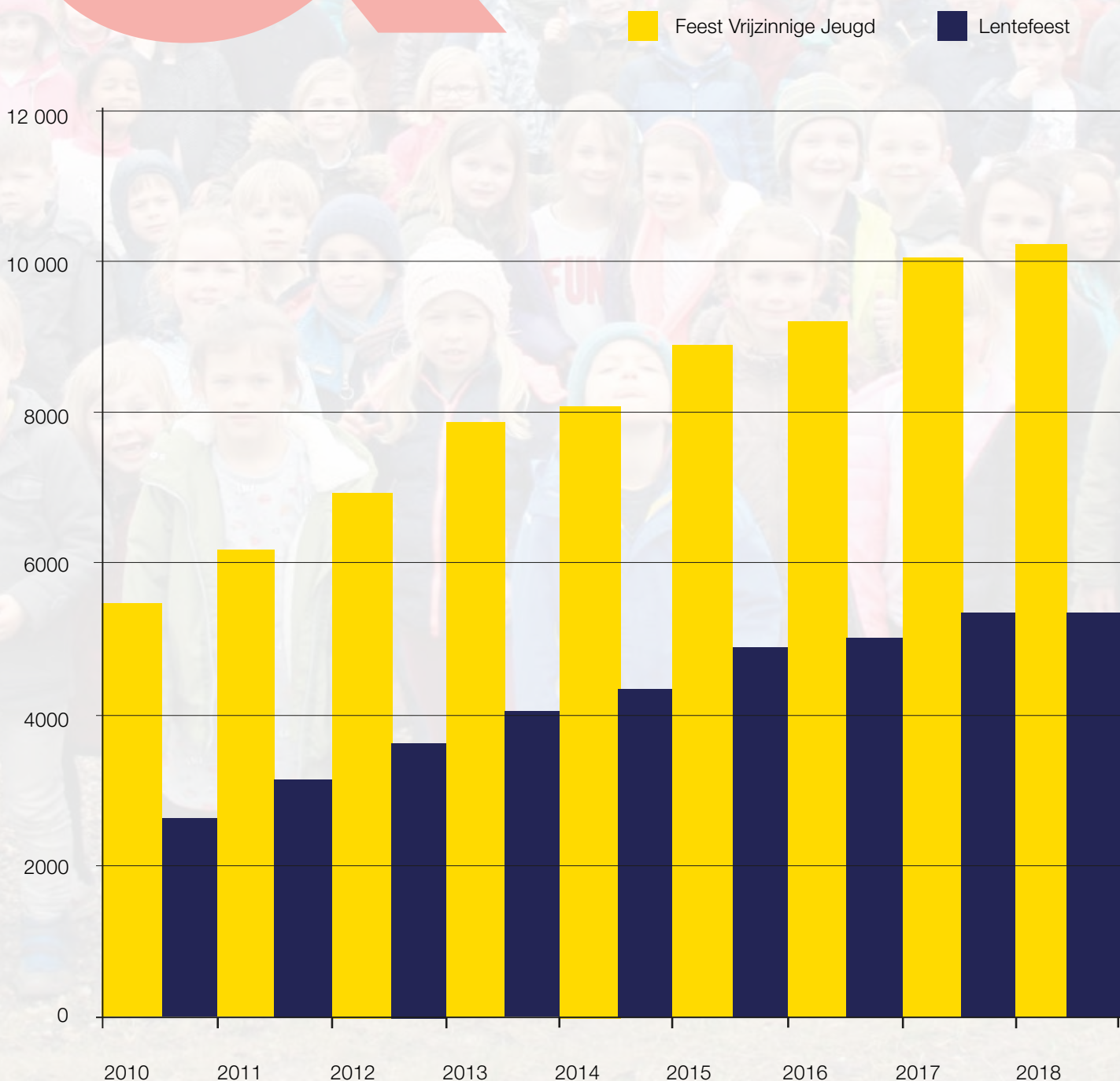
Tegen de trend in?

De toenemende populariteit van de vrijzinnig-humanistische plechtigheden heeft ook organisatorische consequenties. Door het stijgende aantal deelnemers is men op zoek naar ruimere locaties. Men wijkt vaker uit naar bijvoorbeeld zalen van culturele centra. Een tendens die een ander licht werpt op de berichtgeving eerder over het aantal jongeren dat zich op latere leeftijd laat dopen. Daarmee lopen de kerken namelijk allesbehalve opnieuw vol, erkende ook Emmanuel van Lierde, hoofdredacteur van Tertio – dat de cijfers publiceerde*.

Bron: <https://demens.nu/2018/03/22/meer-dan-10-000-kinderen-en-jongeren-kiezen-vrijzinnige-viering/>

EVOLUTIE LENTEFEEST FEEST VRIJZINNIGE JEUGD

PROGRAMMA

Besten,

Het Humanistisch Verbond Kortrijk geeft u hun programma door voor de komende maanden. Veelzijdig en boeiend. Over de evenementen tot aan de vakantieperiode krijgt u wat meer uitleg in een aparte aankondiging. Even opsommen wat al op de werkplank staat:

DINSDAG 22/05/2018 OM 19.30 U:

bezoek aan het volksrestaurant "Vork" met schepen en OCMW-voorzitter Philippe De Coene. Inschrijven via hv.kortrijk.be

ZONDAG 10/06/2018 OM 11.00 U:

"en de 7e dag is er het woord": "Vuile tongen", de cultuurgeschiedenis van het roddelen door Elwin Hofman, Ku Leuven.

ZATERDAG 18/08/2018 IN DE NAMIDDAG:

stadsbezoek met gids aan Menen en ontvangst in het vc De Bezatse. Verder inlichtingen volgen.

ARMOEDE EN ARMOEDE-BESTRIJDING.

BEZOEK AAN HET NIEUWE VOLKSRESTAURANT "VORK" TE KORTRIJK.

DINSDAG 22/05/2018

Met de recente opening van het volksrestaurant "VORK" te Kortrijk wil schepen en OCMW-voorzitter tonen dat Kortrijk wil werken aan de bestrijding van armoede in de samenleving. Een strijd die heel actueel is en een problematiek die nog steeds uitbreidt.

Wij krijgen als eersten de kans dit initiatief van binnen en buiten te leren kennen. Philippe De Coene geeft tekst en uitleg over de bedoeling en de werking van het restaurant en hoe hij meent op die manier een deel van die problematiek wil aanpakken.

Om organisatorisch redenen, zoals dit heet, willen we u vragen om even te melden of u komt. Zo kan het aantal bezoekers worden doorgegeven. U kan dit doen via mail aan hv.kortrijk@skynet.be, via telefoon 0486/312897 of bij een van onze bestuursleden.

Aanvang: 19.30 u

Plaats: VORK, Doorniksestraat 60, 8500 Kortrijk (de vroegere winkel van Gheysen)

Inschrijven via mail aan hv.kortrijk@skynet.be, via telefoon 0486/312897 of bij een van onze bestuursleden.

Inkom: gratis

DINSDAG 16/10/2018 OM 19.00 U:

Ludo Abicht komt spreken over de relaties tussen Israël en Palestina

ELKE 1E DONDERDAG VAN DE MAAND:

"Samenspraak", een licht filosofische babbel over de dingen des levens. In: JC Staels, jc.staels@hotmail.com. Niet in juli en augustus

U ziet een mooi en druk programma. Dus zeker de moeite waard om u op de hoogte te houden. Maar ook om onze werking te ondersteunen door lid te worden van onze vereniging. Lid worden is heel gemakkelijk en zeker niet duur. Schrijf 12.00 € over op rekening BE98 0017 2195 3393 van HVV nationaal met vermelding dat u HV Kortrijk wilt ondersteunen. U krijgt hiervoor ook het tijdschrift "Het Vrije Woord" in de bus.

In elk geval WELKOM op onze activiteiten en in Mozaïek. Via de website van Mozaïek www.vcmozaiek.be vindt u de laatste weetjes over wat zich afspeelt in de Kortrijkse vrijzinnige wereld. Onze activiteiten worden ook ingevoerd op "UitinVlaanderen" zodat we in contact kunnen komen met anderen.

"VUILE TONGEN"

LEZING DOOR ELWIN HOFMAN

ZONDAG 10 JUNI 2018

Bekent u het maar. U heeft onlangs nog eens geroddeld. Dat is nochtans niet van uw gewoonte. Normaal gezien bent u principieel tegen al dat geroddel. Maar deze ene keer heeft u zich eens laten gaan. Ach ja, had de vrouw van de baas niet zo nodig moeten aanzetten met de zoon van de burgemeester (ze kon zijn moeder zijn), u zou er precies niet over spreken. Maar toch, u voelt zich wat schuldig. Waarom eigenlijk? Of ze nu juist zijn of niet, roddels hebben belangrijke gevolgen voor groepen en individuen. Roddelen onderhoudt en vernietigt sociale relaties, manipuleert reputaties, brengt ontspanning en informatie, zorgt voor sociale controle. Net omdat roddels zo'n enorme effecten kunnen hebben, zijn we ze gaan vrezen en voelen we ons schuldig als we roddelen. Maar dat is niet altijd zo geweest. In deze lezing licht ik toe hoe we in de afgelopen tweeduizend jaar roddelden, hoe we daarover nadachten en hoe de gevolgen van roddels doorheen de tijd veranderd zijn.

Elwin Hofman (°1990) is aspirant van het FWO-Vlaanderen. Hij studeerde geschiedenis in Kortrijk en Leuven en studeerde af met zijn masterproef 'Marianne is een hoer'. Roddelen en sociale controle in het achttiende-eeuwse Kortrijk.

Vanaf: 11.00 u

Plaats: Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk

Organisatie: Hv Kortrijk, hv.kortrijk@skynet.be

Inkom: Gratis

RONDON PRISON

WOENSDAG 16 MEI 2018

In de 'Rondon Prison' reeks wordt de vraag gesteld hoe we als samenleving omgaan met 'misdaad, straf en herstel', nu en in de toekomst. Rond dit beladen (ethische) thema vervallen burgers en media vaak in een zeer gepolariseerd verhaal. Tijdens dit vormingstraject word je uitgedaagd tot genuanceerde reflectie, verdieping en dialoog omtrent deze maatschappelijke kwestie, en worden gesloten werelden een stukje geopend.

Op woensdag 16 mei is 'Rondon Prison' te gast in Mozaïek met een verhaal uit de praktijk over slachtofferhulp. Wil je alles weten over deze bijzondere reeks, surf dan naar: www.vormingpluzmzw.be/rondon-prison

Slachtofferhulp

Rondon Prison - een verhaal uit de praktijk

Inbraak, aanranding, diefstal, slagen en verwondingen, verkeersongevallen, ... Slachtoffer zijn van een misdrijf is een ingrijpende gebeurtenis. Het slachtoffer blijft met heel wat vragen en gevoelens zitten. Wat zijn de rechten van het slachtoffer? Wat gebeurt er met een klacht? Hoe krijgt het slachtoffer een schadevergoeding? Hoe kan het slachtoffer de gebeurtenis verwerken en wie of wat kan hem daarbij helpen?

Slachtofferzorg in België bestaat uit drie pijlers: slachtofferbejegening, slachtofferonthaal, slachtofferhulp. Slachtofferbejegening is de dienstverlening aan slachtoffers door de politie waarbij de eerste opvang en het onthaal van het slachtoffer evenals het verstrekken van een goede basisinformatie aan het slachtoffer centraal staan.

De dienst slachtofferonthaal van het Justitiehuis kan tussenkomen zodat het slachtoffer of nabestaande van het slachtoffer de nodige aandacht krijgt tijdens de hele gerechtelijke procedure.

Slachtofferhulp praat met het slachtoffer over wat hem overkomen is, geeft informatie en advies en gaat eventueel mee naar de politie, arts of rechtbank. Slachtofferhulp helpt ook bemiddelen met de advocaat, de verzekering of het parket en wijst indien nodig de weg naar andere diensten.

Inge Harteel is reeds jaren actief als medewerker slachtofferhulp van CAW Zuid-West-Vlaanderen en staat in voor zowel het onthaal als de begeleiding van slachtoffers. Binnen slachtofferhulp spelen naast de professionele medewerkers ook vrijwilligers een belangrijke rol. Inge Harteel en een vrijwilliger geven ons een blik op slachtofferzorg en de specifieke rol van slachtofferhulp aan de hand van een verhaal uit de praktijk. Uiteraard is er nadien ook kans tot vraagstelling.

Tijdstip: 19.00 u – 21.30 u

Waar: VC Mozaïek (Overleiestraat 15a, Kortrijk)

Prijzen: Standaardtarief - 6.00, Sociaal tarief - 3.00, UITPAS kansen tarief - 2.00

Inschrijven: www.vormingpluzmzw.be, 056-260600

Deze sessie van Rondon Prison komt mede tot stand dankzij een samenwerking van Vormingplus en VC Mozaïek.

KOFFIECONCERT "TORCK BRULT BREL"

SINKSENMAANDAG IN VC MOZAÏEK

MAANDAG 21 MEI 2018

Gert Torck brengt al 20 jaar bewerkingen van Jacques Brelnummers in het Oost-Vlaams dialect. Kenners noemen hem een van de meest begeesterde, originele vertolkers van het repertoire.

Torcks Brelvertalingen doken op in boeken van Johan Anthierens, in de Nederlandse Brelmusical 'In de schaduw van Brel', en de Nederlandse Brelbiograaf René Seghers rangschikte hem in zijn boek bij de 10 beste Brelvertolkers aller tijden en dit zonder dat Torcks bewerkingen ooit op cd verschenen!

Nu, veertig jaar na Brels' overlijden brult hij in het Mozaïekcafé onder begeleiding van pianist Stephan Svacina (piano).

Waar: Vrijzinnig Centrum Mozaïek (café)

Aanvang: 15u00

Artiesten: Gert Torck (zang); Stephan Svacina (piano)

Programma: TORCK BRULT BREL

Prijs: gratis

Meer info: +32 56 371615, info@vcmozaiek.be,

www.vcmozaiek.be

INFO, TAART EN KOFFIE

Voor en na het concert geven wij u graag informatie over onze komende activiteiten en de werking van Mozaïek. Het Mozaïekcafé is open van 14 tot 18 uur en omdat het feest is kan je er genieten van taart met koffie.

FOTOTENTOONSTELLING IJSLAND 2.0

Bezoek tijdens de Sinksenfeesten zeker ook de fototentoonstelling IJSLAND 2.0 van fotoclub Groeninghe: open op 19, 20 en 21 mei (dagelijks van 9u30 tot 19u00).

Meer info:

www.fotogroeninghe.be

Activiteitenkalender

ORGANISATIE

TIJDSTIP

ACTIVITEIT

PLAATS

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
HV KORTRIJK	MEI	Samenspraak	MOZAÏEK
UPV KORTRIJK	DONDERDAG 03/05/2018 OM 19.30 U	Dinsdagnamiddagzetting: 'Slapeloosheid voor komen en genezen.' Door Frans Vanhee (slaappsiholoog)	MOZAÏEK
ORGANISATIECOMITÉ	DINSDAG 08/05/2018 OM 14.30 U	Feest Vrijzinnige Jeugd	STADSSCHOUWBURG KORTRIJK
WILLEMSFONDS KORTRIJK	DINSDAG 15/05/2018 OM 19.00 U	Voordracht: "De regenboog van de Vlaamse dialecten!" door prof Magda Devos	MOZAÏEK
MOZAÏEK, Vorming+	WOENSDAG 16/05/2018 OM 19.30 U	Educatieve reeks 'Rondom Prison': infoavond Slachtofferhulp, door Inge Harteel en een vrijwilliger van CAW Zuid-West-Vlaanderen	MOZAÏEK
FOTOCUB GROENINGHE	WE 18-21/05/2018 OM 09.30 U	Fototentoonstelling 'Ijsland 2.0'	MOZAÏEK
HVV MIENEN	ZATERDAG 19/05/2018	Lentefeest en Feest Vrijzinnige Jeugd Menen	CC DE STEIGER
HVV DEERLIJK/ANZEGEM	ZATERDAG 19/05/2018 OM 18.00 U	Familiebarbecue tijdens voorbereidingsweekend	BS BOLLEBOOS ANZEGEM
OMV AVELGEM	ZONDAG 20/05/2018	Lentefeest en Feest Vrijzinnige Jeugd	CC SPIKKERELLE
MOZAÏEK	MAANDAG 22/05/2018 OM 15.00 U	Koffieconcert: TORCK BRULT BREL. Deuren open om 14.00 u. Gratis	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	DINSDAG 22/05/2018 OM 19.30 U	Philippe De Coene spreekt over "Armoede en het armoedebeleid in Kortrijk" met bezoek aan volksrestaurant "VORK"	DOORNIKSESTRAAT 60
HVVV/UPV WAREGEM	DONDERDAG 24/05/2018 OM 14.30 U	"Bijbelteksten ook voor vrijzinnigen?" door Jan de Maeyer (ere-algemeen directeur scholengroep Panta Rhei Gent)	POINCARÉ
UPV WAREGEM	ZATERDAG 26/05/2018	Gametroomi	POINCARÉ
MOZAÏEK	ZONDAG 27/05/2018 OM 19.00 U	Jazz-avond met de Superior Dance Band: Jubileum feest 35 jaar SDB met "Les Haricots Rouges (Fr)"	MOZAÏEK
HVV DEERLIJK/ANZEGEM	JUNI	Lentefeest/feest vrijzinnige jeugd	OC D'IEFTE DEERLIJK
HVV WAREGEM	ZATERDAG 02/06/2018 OM 14.30 U	Lentefeest/feest vrijzinnige jeugd	OC DE SCHAKEL
MOZAÏEK, CVO 3 HOFSTEDEN	ZATERDAG 02/06/2018 OM 14.00 U	Tentoonstelling Portfolio 2017/2018	MOZAÏEK
HVV WAREGEM	WE 2-3/06/2018	Lentefeest/feest vrijzinnige jeugd	OC DE SCHAKEL
HVV WAREGEM/HUISVANDEMENS	ZONDAG 03/06/2018 OM 09 EN 11 U	Lentefeest/feest vrijzinnige jeugd voor kinderen zonder leerkracht Zedenleer	POINCARÉ
HV KORTRIJK	ZONDAG 03/06/2018 OM 11 U	Samenspraak	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	DONDERDAG 07/06/2018 OM 19.30 U	"En de 7e dag is er het woord": Vuile tongen, een geschiedenis van het roddelen met ook een focus op Kortrijk, door Elwin Hofman.	MOZAÏEK
HVV WAREGEM/CURIEUS	ZONDAG 10/06/2018 OM 11.00 U	Repair café	POINCARÉ
AVK KORTRIJK – MOZAÏEK	ZONDAG 17/06/2018 OM 14 U	Vernissage tentoonstelling rond thema Vrede/WO I: N'oubliez jamais	MOZAÏEK
AVK KORTRIJK – MOZAÏEK	ZATERDAG 23/06/2018 OM 17.00 U	Tentoonstelling rond thema Vrede/WO I: N'oubliez jamais	MOZAÏEK
MOZAÏEK	ZON 24/06-ZON 01/07 14-18 U	Jazz-avond met de Superior Dance Band	MOZAÏEK
MOZAÏEK	ZONDAG 24/06/2018 OM 19.00 U	Jazz-avond met de Superior Dance Band	MOZAÏEK

& GEZONDHEID VOEDING

Leren begint met de wijsheid van de ouderen te kennen...

Een mens moet zijn klassiekers kennen. Ik heb het over de “basis van onze beschaving”, het Oude en het Nieuwe testament, in tegenstelling met de heilige boeken van die anderen, die de Koran lezen, dat is dan de basis van hun beschaving zegt men. Alhoewel, eerst was er het oude, dan het nieuwe en dan de Koran, en lang voor die tijd waren er oosterse geschriften, en telkens schreef de ene profeet het af van de vorige, en voegde er iets van zijn tijd aan toe.

Ik wil het hebben over de eet-voorschriften in die boeken. Want die voorschriften hadden en hebben merkbare gevolgen, duizenden jaren later nog altijd. Denk aan Halal, en aan de dagen zonder vlees.

Neem nu de Genesis, het eerste boek van het Oude testament. De mens krijgt van God de heerschappij over de dieren, hij mag ze opeten. En de dieren mogen het gras eten. En God zag dat het goed was. Maar dan kwam de zondvloed, zegge en schrijve in het jaar 2341 voor onze jaartelling, en alle leven op aarde verzoop. Behalve de vissen

veronderstel ik. En behalve de koppels dieren die braaf naar de Ark van Noë gekomen waren, mannetje en vrouwtje, zowel reine als onreine dieren. Van waar die tweedeling tussen rein en onrein binnen de dierenwereld op die 1656 jaar na de schepping gekomen is, is voor mij een raadsel (Ik haal de jaartallen uit de studie “het beste nieuws” van ene Wim Janse.)

We kunnen -als niet-specialisten – gemakkelijk aannemen dat zwijnen niet de meest propere of reine dieren waren. De profeet Mohamed bestudeerde de kwestie een aantal honderden jaren later. Uit een nauwkeurig studie van de Genesis, trok hij de conclusie: rein zijn de dieren die gras eten, herkauwen en gespleten hoeven hebben. Een geluk voor het zwijn, want dat is geen herkauwer, en ook voor het paard, de ezel en de kameel, want die hebben één vaste hoef. Dat zijn dus allemaal onreine dieren, en die mogen niet gegeten worden. Waar het verschil binnen de vogelwereld precies zit, vond ik niet, want ook daar is er een verschil tussen reine en onreine.

Een tweede maal bingo voor het zwijn, want het eerste wat Noë doet na het opdrogen van de zondvloed, is een serie reine dieren offeren. “Hij nam van alle reine dieren en van alle reine vogels en droeg ze op het altaar als brandoffer op. En Jahweh rook de aangename geur en sprak bij zichzelf: “Nooit meer zal ik alle levende wezens treffen zoals ik nu heb gedaan”. Primo: Jahweh is dus niet gediend met varkensgebraad. Secundo: Zijn kopbrekens gingen misschien wel over iets anders: als van een deel van de enige overgebleven geredde koppels er één exemplaar verbrand wordt, hoe kunnen ze dan “vruchtbaar zijn en talrijk wor-

den op aarde”, zoals hij aan de beesten opgedragen had in hoofdstuk 8 alinea 17 van de Genesis? Zeker is dat het zwijn niet getroffen was door die offerande, en zich dus ongeremd kon voortplanten. Vraag het maar aan de jagers in Limburg.

En wat zeggen de boeken in de eeuwen na de zondvloed?

Lang voor het Nieuwe en zelfs voor het Oude Testament waren er de Griekse mythes en legenden. Die gaan over heel lang geleden, van in de tijd dat er nog veel goden en godinnen waren, en dat die tussen de mensen op de aarde rondliepen, en het zonder problemen met mekaar en met de mensen deden. Zo ‘n beetje zoals Jahweh na de schepping op de aarde rondwandelde, en knorrige opmerkingen maakte over de mensen en de dieren. Blijkbaar waren de verhoudingen van mens en dier toen veel eenvoudiger, van rein en onrein hadden ze daar nog niet gehoord, ofschoon de zondvloed dan toch al lang moet voorbij geweest zijn.

De dichter Homeros beschrijft rond 800 voor onze tijdrekening de wederwaardigheden van de superheld Odysseus. Na het einde van de Trojaanse oorlog begint hij met zijn privé-legertje enkele tientallen jaren rond te zwermen van de ene godin naar de andere godendochter vooraleer hij terug gaat naar zijn wettige echtgenote. De goden en hun dochters hadden hem op alle mogelijke manieren opgehouden, onder meer door al zijn manschappen in varkens te veranderen, en dat pas ongedaan te maken als hij met een tovenaars wil slapen. Dat doet hij een jaar lang, en dan gaat hij naar huis. Terug thuis durft hij niet verschijnen voor zijn vrouw, de

koningin, afstammeling van de oppergod Zeus. Gelukkig was er zijn vroegere boezemvriend, de slaaf Eumaios, die aan het hof leefde met de moeder en de zuster van Odysseus, en die overdag werkte als zwijnenhoeder. Die herkent Odysseus en geeft hem eten en overnachting. Met diens hulp vermoordt Odysseus alle vrijers van zijn vrouw en de ontrouwe meiden. En ze leefden nog lang en gelukkig. Met de geliefde Eumaios aan hun zijde. Het is evident dat Homeros de Testamenten nog niet gelezen had. Bij hem geen sprake van onreine varkens. Varkens werden gehoed, om ze op te eten, veronderstel ik.

400 jaar later laat Boeddha zich interviewen, door één van zijn leerlingen, Mahamati genaamd, en deze schreef op: “Mahamati, ik heb nooit iemand toegestaan vlees te eten, dat deed ik niet, en ik zal het niet doen; Mahamati, voor thuislozen, monniken en nonnen, is vlees eten niet geschikt. Er kunnen er zijn die, in de wens hem verdacht te maken, zullen zeggen dat de Tathagata vlees at. Dergelijken, Mahamati, zullen voortdrijven op de golven van hun eigen slechte karma-obstakel; zij zullen afdalen naar regionen waar de nachten lang zijn en waar noch profijt, noch geluk hen wacht. Mahamati, de nobele Toehoorders nemen het grove voedsel der gewone mensen niet, laat staan gerechten die vlees en bloed bevatten”.

De Boeddhisten van vandaag staan niet zo nauw op de regels, en al zeker de Boeddhisten uit de hoge streken niet, waar groenten niet of nauwelijks te kweken zijn, maar de Hindoes die in zekere zin leerlingen van Boeddha zijn, zijn dan weer strikte groenten-eters. Men gruwet van vlees en bloed.

Nu ga ik terug naar het nieuwere testament, Markus, hoofdstuk 5, alina 1 tot 13. Eindelijk een theologische uitleg: de onreinheid bij sommige dieren komt niet van de beesten zelf, maar van de mensen. De schrijver heeft waarschijnlijk nog nooit een kudde zwijnen met mekaar bezig gezien. Soit. Hij stelt vast: "... Hij (=Jezus) had hem gezegd: Onreine geest, ga uit die man. Nu liep daar bij de berg een grote troep zwijnen te grazen. Ze (= de Onreine geesten, want ze waren met velen) smeekten Hem, en zeiden: Zend ons naar de zwijnen, opdat wij daar ingaan. 13. Hij stond het hun toe. Toen gingen de onreine geesten uit de bezetene mens; en ze wierpen zich op de zwijnen. En de troep van ongeveer tweeduizend zwijnen plofte van de steilte in het meer, en verdronk in het meer."

Waarom men onreine beesten, die men dus niet mag eten, en dan nog in zo'n grote kudde, het gras voor de reine beesten liet opeten, en er was al zo weinig gras in die woestijnachtige streken, wordt niet uitgelegd. Er wordt alléén gesteld dat ze het niet zo nauw moeten nemen met het leven en het welzijn van die onreine beesten. De West-Vlaamse slachthuizen staan dicht bij het evangelie dan de talrijke dierenvrienden... Maar anderzijds stonden die onreine beesten niet zooo ver van de mensen. Ze leefden, sliepen en aten bij wijlen te samen.

Wie kent niet de parabel van de verloren zoon. Lukas beschreef die, hoofdstuk 15, vers 11 tot en met 16: "11. Een man had twee zonen. 12. De jongste vroeg zijn erfdeel, 13. pakte alles bijeen, en vertrok naar een ver land. Daar verkwestte hij zijn vermogen door een los-

bandig leven. 14. Maar toen kwam er een hongersnood in dat land, en begon hij gebrek te lijden. 15. En hij ging zich verhuren aan een der burgers van dat land, en deze stuurde hem naar zijn velden, om zwijnen te hoeden. 16. Nu had hij zo graag zijn buik willen vullen met de schillen die de zwijnen aten..."

En dan heb ik het nog niet over de wijn gehad. Enerzijds is het omtoveren van 600 liter water in 800 flessen dure wijn het allereerste publiek optreden van de profeet Jezus, anderzijds is er de bewering van dezelfde die erop wijst dat wijn eigenlijk zijn bloed was, en sinds de schepping was het nuttigen van bloed van een geslacht dier een absoluut verbod van de schepper. Wijn werd op die manier een gruwelrank voor de christenen.

Geraak daar dan wijs uit. Welke heilig boek moeten we nu geloven, of welke profeet? Of welke uitspraak van deze of gene profeet?

En nu een ernstiger besluit:

Geloof geen dieetvoorschriften uit heilige boeken en hoed u voor andere kwakzalver-boeken

Hoewel wetenschappelijk onderzoek in de materie toch al enkele honderden jaren oud is, zijn het nog altijd de stemmen van de dieetgoeroes en de voedingsevangelisten met hun wonderdiëten. die luider klinken dan die van wetenschappelijke organisaties.

Staf Henderickx een gepensioneerd huisdokter, die nu in Londen woont, publiceerde in het herfstnummer van 2017

van LAVA, een tijdschrift voor maatschappijkritiek en marxistische analyse een artikel "Diëten doe je beter zonder valse profeten". Op zoek naar de grens tussen godsdienst, kwakzalverij en wetenschap. Als huisdokter kent hij het probleem maar al te goed: zelfs na enkele honderden jaren wetenschap, krioelt het in apotheken en op internet van waardeloze rommel, die men dan alternatieve geneesmiddelen of mirakel-diëten noemt.

Zoals homeopathie... De auteur noemt het fenomeen: handel in valse hoop. En het zijn niet alléén individuele oplichters die u proberen "fantastische middel-tjes" te verkopen, ook voor een aantal grote bedrijven is de charlatanerie de reden van hun bestaan geworden, en hun reusachtige winsten, nietwaar meneer Coucke. Met vele slachtoffers bij gewone en arme mensen. En dat ofschoon er in de wereld 16 miljoen mensen zijn die zichzelf als voedingsdeskundige mogen beschouwen. Kijk, deze morgen 11 maart las ik op de digi-krant van de doodserieuze Standaard toch wel weer een titel : "Vetrijke diëten weer in opmars".

Er zijn echter alternatieven: het Federaal Agentschap voor Voedselveiligheid geeft excellente adviezen (www.favv-afscab.be) en in Nederland doet www.wur.nl, de landbouwuniversiteit van Wageningen hetzelfde. En dan heb je in Vlaanderen nog www.gezondhedenwetenschap.be, dat wetenschappelijke antwoorden geeft op allerlei vragen rond zin en onzin van voedingsadviezen en diëten. Allemaal veel meer gefundeerd dan de profeten en hun boeken.

Kerkstraat 30
8570 Anzegem
hvdeerlijk@gmail.com - 0497/463.306

VC Mozaïek
Overleiestraat 15A
8500 Kortrijk

FAMILIE BBQ

Volwassenen: 12,5€
Kinderen t.e.m. 11j: 9,5€
Vegetarisch (volw.): 12,5€
Vegetarisch (kind): 9,5€

Beste,

Het feestcomité HV Deerlijk organiseert op zaterdagavond 19 mei een familie-BBQ. Deze gaat door in BS Bollebos in de Kerkstraat 30 te Anzegem.

De kinderen zullen al de ganse dag geoeftend en gespeeld hebben ter voorbereiding van hun Lentefeest/Feest Vrijzinnige Jeugd. Om hen te verwennen sluiten we af met een familie-BBQ. De BBQ is gratis voor de kinderen die deelnemen aan het voorbereidingsweekend, verder is iedereen welkom.

Het zou fantastisch zijn dat leerkrachten, medewerkers, ouders, familie, vrienden en sympathisanten samen met de kinderen deze leuke momenten kunnen beleven!

We starten om 18u stipt en voorzien een heerlijke BBQ met verschillende soorten vlees en groenten. Wie wil kan ook een vegetarische BBQ krijgen. Dranken zijn verkrijgbaar aan democratische prijzen. Om 20u sluiten we de BBQ af en kunnen de 6-jarige feestelingen terug mee naar huis. De 12-jarige feestelingen blijven overnachten op school (er is voldoende begeleiding aanwezig gedurende de ganse nacht).

Inschrijven kan via hvdeerlijk@gmail.com of op 0497/463.306 (na 18u). Je kan ook inschrijven via Meester Stijn die alles zal doorgeven. Inschrijvingen zijn pas geldig na betaling via overschrijving op BE80 9731 8864 9977.

Dit met vermelding van het aantal personen (volwassenen en kinderen – incl. vermelding vlees/vegetarisch). Inschrijven en betalingen dienen binnen te zijn voor 01/05/2018.

Hopelijk een momentje samen zijn en samen beleven, tot dan!

Het feestcomité HV Deerlijk

Tentoonstelling
N'oubliez Jamais!
1914 - 2018

enkele kunstenaars en een historicus geven in een multimediale beleving hun aparte kijk op oorlog, geweld, vernietiging, dwangarbeid, rouw, ont-heiding, hoop...

24 juni - 1 juli 2018
dagelijks van 14u tot 18u

Met:
Suzanne Laura,
Fotocollectief @Retina Kuurne
José Vandebroucke,
Donald Buyze

VC Mozaïek - Overleiestraat 15A Kortrijk

UPV Kortrijk
Vrijzinnig Centrum Mozaïek
Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
www.vcmozaiek.be

SLAPELOOSHEID VOOR- KOMEN EN GENEZEN. MET FRANS VANHEE (SLAAPPSYCHOLOOG)

DINSDAG 8 MEI 2018

In deze voordracht wordt u door de slaappsycholoog meege-
nomen in de wondere wereld van de slaap en van de slaap-
stoornissen.

Goed slapen is zo normaal en zo belangrijk en toch zijn er nog
nooit zoveel mensen geweest die slecht slapen.

Na een beperkte theoretische uiteenzetting over slaap, het be-
lang van goed slapen en de verschillende slaapstoornissen,
wordt de werking van een multidisciplinair slaapcentrum be-
sproken en wordt aandacht besteed aan het voorkomen en
genezen van slaapstoornissen.

Er wordt in het bijzonder ook aandacht besteed aan slaaphygi-
ene en aan wat u zelf kunt doen om beter te slapen.

Aanvang: 14u30

Inkom: 3euro

Locatie: Vrijzinnig Centrum Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500
Kortrijk

info@vcmozaiek.be

i.s.m. Vorming Plus Midden- en Zuid-West-Vlaanderen

JAZZ IN MOZAÏEK

ZONDAG 27 MEI 2018

Het jazzseizoen loopt stilaan op zijn einde, maar wel met een
hoogtepunt. De Superior Dance Band bestaat immers 35
jaar en dat wordt gevierd met een special jubileumconcert
op zondag 27 mei.

Details zijn bij het ter perse gaan van dit Zoeklicht nog niet
bekend, maar je leest er binnenkort alles over in de komende
Sweetletter van de Superior Jazz Club. Ook via de webstek
van Mozaïek zal u geïnformeerd worden...

Op zondag 24 juni is er dan het laatste laatstezondagconcert
van het seizoen; een zomerse editie.

Organisatie: Vrijzinnig Centrum Mozaïek i.s.m. Superior Jazz Club
Tijdstip: de concerten starten om 19u00 en duren tot
22u00 (deuren open om 18u30)

EEN HEDENDAAGS VERLICHTINGSDENKER VERLIET DE WERELD

Op 14 maart overleed de Britse astrofysicus Stephen Hawking. De schrijver van "Een korte geschiedenis van de tijd" had naar eigen zeggen een "simpel" doel: "het universum helemaal begrijpen"... Collega, leeftijdgenoot en geestesgenoot Jean Pestieau, gepensioneerd professor kernfysicus van de UCL, vertelde waarom het werk van Stephen Hawking zo belangrijk en zinvol is.

"Hawking wou fundamenteel begrijpen hoe de wereld zoals we die kennen in elkaar steekt", zegt Jean Pestieau. "Hawking werkte op de grens van Einsteins relativiteitstheorie en de kwantumfysica. In gebieden waar die twee theorieën tegelijkertijd moeten worden toegepast, werd tot vandaag de brug tussen beide nog niet gelegd."

De beroemdste astrofysicus was echter niet zoals de Franse verlichtingsdenkers - ook maatschappelijk geëngageerd. "Toen hij jong was - 18, 20 jaar - was hij een radicale socialist. Hawking begon zijn engagement al toen hij aan de universiteit van Cambridge studeerde. "Als student kwam hij in contact met linkse studenten. De dekolonisatie liep op zijn einde, het was het begin van de jaren 1960 en er was hoop dat de hele wereld een vrijere plek zou worden. En toen begon de oorlog in Vietnam, en later Irak, hij nam in beide zaken een radicaal anti-oorlogs standpunt in ..."

Hawking voelde zich verantwoordelijk voor de wereld.

Hawking probeerde vaak de mensheid te waarschuwen over de toestand van de planeet: "We beschikken nu over de technologie om de planeet waarop we

leven te vernietigen, maar nog niet over de technologie om de aarde te ontvluchten. Misschien zullen we over enkele honderden jaren menselijke kolonies in de ruimte hebben, maar op dit moment hebben we enkel en alleen deze planeet en we moeten samenwerken om hem te beschermen", schreef hij in december 2016 in de Britse krant *The Guardian*.

Hij richtte zijn pijlen ook op de ongelijkheid: "De machines mogen dan alle goederen produceren die we nodig hebben, het resultaat zal afhangen van de verdeling. Als de rijkdom die door de machines wordt geproduceerd verdeeld wordt, kan iedereen een luxe leven leiden. Maar als de eigenaars van die machines de herverdeling van die rijkdom kunnen tegenhouden, wordt het leven voor de meeste mensen ellendig. Momenteel lijkt die tweede optie het te halen, en de technologie zorgt voor steeds meer ongelijkheid", vertelde Hawking in oktober 2015 tijdens een vraag- en antwoordsessie op de sociale nieuwswebsite Reddit.

De wetenschappers helpen mee om de grenzen van het kennen op te schuiven..

In de tijd van Christoffel Columbus was iedereen op zoek naar de reële grenzen van de wereld. De Portugezen, de Spanjaarden, de Engelsen enz. Maar vóór Columbus voet aan wal zette in Amerika, wisten de mensen dat de wereld zich niet beperkte tot de grenzen die ze kenden. De Grieken in de oudheid en later de Arabieren in de middeleeuwen hadden op basis van geniale observaties en op een heel nauwkeurige manier berekend dat de aarde een omtrek had van 40.000 km. Ze probeerden nog meer informatie te verzamelen. En dat is wat Hawking ook heeft gedaan. We weten dat de wereld eigenlijk heel wat ingewikkelder in elkaar zit dan hij op het eerste gezicht lijkt. Ofwel reageren we daarop met obscurantisme en vertellen om het even wat, ofwel kiezen we een wetenschappelijke benadering die logica - wiskunde - combineert met beredeneerde en gecontroleerde experimenten en observatie ..."

BIJBELTEKSTEN, OOK VOOR VRIJZINNIGEN (?), EEN KRITISCHE KIJK VAN EEN KRITISCH DENKER.

DR. JAN DE MAEYER (ERE-ALGEMEEN DIRECTEUR SCHOLENGROEP PANTA RHEI GENT)

DONDERDAG 24 MEI 2018

Kan men slechts een overtuigd atheïst zijn/worden als men de Bijbel heeft gelezen en kennis heeft genomen van wat er allemaal in staat? Een atheïst is op zoek naar bewijzen. Naar een grondslag? Is die daar te vinden? Los van het werkelijkheidsgehalte is de Bijbel een verzameling van fantastische verhalen, ja zelfs te beschouwen als kunst. Is, zoals Picasso stelt, alle kunst niet een leugen die ons dicht of dichterbij de waarheid brengt? Godsdienst is m.i. een leugen, minder streng uitgedrukt een verbeelding, een taalspel. Een aantal tekstfragmenten worden onder loep genomen en een aantal fenomenen zoals bidden worden onderzocht o.a. aan de hand van het argumentatie-model van Toulmin. Verder worden de taal en het woordgebruik besproken die wij hanteren en de kunst die wij aanschouwen.

Locatie: vc Poincare, Stormestraat 131/18, 8790 Waregem

Aanvang: 14u30

Inkom: 3euro (inclusief een koffie of thee)

info@vcpoincare.be

Deze lezingen zijn i.s.m. Vorming Plus Midden- en Zuid-West-Vlaanderen en cc de Schakel

REPAIR CAFÉ

ZONDAG 17 JUNI 2018

Wat is een repair café?

Repair Cafés zijn gratis toegankelijke bijeenkomsten die draaien om repareren. Er zijn deskundige vrijwilligers aanwezig, met reparatiekennis en – vaardigheden op allerlei terreinen om jullie kapotte toestellen te proberen herstellen.

Bezoekers nemen van thuis kapotte spullen mee. In het Repair Café gaan ze (samen met de deskundigen) aan de slag. Zo valt er altijd wel wat te leren. Wie niets heeft om te repareren, kan iets drinken en wat bijpraten met de andere aanwezigen.

Iedereen is er welkom om zijn defecte pc's, fietsen, huishoudelijke elektro en audiotoeestellen te laten herstellen. Onze messenslijper zal ook weer aanwezig zijn.

Onze vrijwilligers werken gratis, een vrijwillige bijdrage is uiteraard altijd welkom.

Tijd: van 14u tot 17u

Heb je zin om mee te helpen als hersteller of vrijwilliger bij het repair café of heb je nog andere vragen? Mail dan naar curieuswaregem@skynet.be of bel 0497/463.306 na 18u. Een organisatie van HWV Waregem en Curieus Waregem

NIEUW RECHTS

Ico Maly

MALY Ico
Nieuw rechts
Uitgeverij EPO
2018

Nieuw Rechts is een interessant boek voor de lezers die meer inzicht willen krijgen over het wereldwijde succes van de rechtse partijen. Volgens de auteur is het geen toeval dat Trump tot president van de Verenigde Staten verkozen werd. Het is het opduiken van een maatschappelijke stroming die al decennia lang aan de gang is. Het is de opmars van de anti-verlichting.

De auteur wijst er vaak op hoe de waarden van de verlichting aangehaald worden om het proces van de anti-verlichting in de geesten van de bevolking aanvaardbaar te maken. Een wollig taalgebruik begeleidt een geraffineerde aanpak om het begrip van de anti-verlichting acceptabel te maken. De begrippen van de verlichting, democratie en zelfs de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens worden handig vanuit één nationalistisch gezichtspunt bekeken om bedoelde waarden onderuit te gaan halen.

Ico Maly geeft voorbeelden hoe dergelijke manipulatie subtiel aan het werk gaat. Hij verwijst daarvoor naar de digitale media (Facebook). De digitalisering van de samenleving wordt gebruikt om het beginsel van de democratie aan te vallen. In die context wordt het duidelijk waar de Facebook-slogan "Volg ons" voor gaat staan. Het gaat om het volgen van een grote leider, die de maatschappelijke problemen zal gaan opkuisen. Het gros van de Facebook-gebruikers, de volgers, zullen verantwoordelijk zijn voor het tot stand komen van een nieuwe fascistische wereldorde.

Het boek werpt een helder beeld op de laatste presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten. Ivo Maly gebruikt daarbij de term "algoritmisch populisme". Het is manier van politieke marketing die ook in Europa snel ingang zal vinden. Er wordt gebruik ge-

maakt van het verzamelen van gebruikers-profielen. Op deze massa gegevens wordt met passende software (algoritmes) een strategie bepaald (data-mining) om tot een maximaal resultaat (stemmen) te komen. Zowel het team van Clinton als dat van Trump werden door wiskundigen ondersteund om hun algoritmes bij te stellen. Het was de software die van dag tot dag bepaalde welke gebieden ze moesten bezoeken en die de focus op de aandachtspunten legde. De activiteiten van de opspraak gebrachte bedrijven Cambridge Analytica, Facebook, ... worden in het boek ruim in de verf gezet.

De auteur beschrijft hoe allerhande rechtse organisaties met elkaar verweven zitten. De ene rechtse organisatie gaat tactisch de uitspraken van de andere gaan verwerpen om er politiek voordeel uit te gaan halen. Wilders laat niet na de racistische uitspraken van het Vlaams Belang te verwerpen omdat hij niet met die partij geassocieerd wil worden. Het is anders algemeen gekend dat Wilders en het Vlaams Belang goede vrienden zijn en dat het discours van Wilders gewoon racistisch van ondertoon is.

Het huidige neoliberale beleid is de oorzaak van veel maatschappelijke problemen die de maatschappelijke ontevredenheid gaan voeden. Ico Maly laat zien hoe men de bevolking een rad voor de ogen laat draaien door de oorzaak van die problemen bij "het establishment" te leggen. Het establishment dat zijn de traditionele media, de sociale zekerheid, de ngo's, het parlement, de rechtbanken, ... Dat linkse establishment moet omver geworpen worden. De rechten van het individu moeten plaats ruimen voor de rechten van de natie. De eigen bevolking zal weer trots worden en er zal welvaart en rechtvaardigheid heersen door krachtige leiders die een liberaal beleid gaan voeren. Volg ons! Like ons!

DE HAPPY HUMAN

De Happy Human is al jaren het internationale symbool waaraan je humanistische organisaties herkent. Zo zie je het symbool bijvoorbeeld terug in de logo's van de International Humanist and Ethical Union (IHEU), de European Humanist Federation (EHF), het Centre d'Action Laïque (CAL), Humanisterna (de Zweedse Humanistische Vereniging), de PRO (de Russische Humanistische Vereniging), Humanist Canada, de Peruvian Rationalist Humanists (HURA-PERU), de Society for Humanism Nepal (SOCH Nepal), de Humanist Society of New Zealand, de Humanist Assembly of Lagos,...

In het ons bekende fakkellogo vind je zelfs zes Happy Humans! Vrijzinnig-humanistische organisaties in Vlaanderen hebben sowieso een voorliefde voor het symbool. Ook zij verwerken het in hun logo. We geven onderaan een aantal voorbeelden uit onze collectie.

Op zoek naar een symbool

In 1965 schreef de British Humanist Association een wedstrijd uit. De opdracht bestond erin om een internationaal herkenbaar humanistisch symbool te ontwerpen. De oproep werd gelanceerd in het tijdschrift Humanist News van april 1965. De redacteur beschreef heel duidelijk de vereisten van het symbool: "A Humanist symbol has often been the subject of discussion, and is no easy prospect for the designer. Practical requirements are that the symbol should be simple, capable of being reproduced as a line-drawing, and that it should be readily identifiable – but not with any well-known trademark."

De oproep was een groot succes. Meer dan 150 verschillende ontwerpen liepen op de redactie binnen. De grootte varieerde van 2,5 cm op 2,5 cm tot wel 50 cm op 37,5 cm. Spijtig genoeg liep de redactie niet echt warm voor de meeste inzendingen. Dat veranderde toen het ontwerp van Denis Barrington binnenkwam. Het viel op door zijn eenvoudig, aantrekkelijk en relevant ontwerp. De beslissing was snel en unaniem. In de Humanist News van juli en augustus werd de Happy Man (pas na de jaren 1980 zou men de tijdsgeest volgen en dit aanpassen naar Happy Human) aan de wereld getoond met de volgende beschrijving: "The successful entry, re-

produced here, was felt to be outstandingly the best. It is simple, attractive and relevant. Everybody will find his or her own significance for it, for one of its good points is that it is not restricted to one interpretation. I think of it as a personable and happy anonymous gentleman, but to one member of the Committee it recalled an engineering section!"

Toch was het bijna fout gelopen. De oproep voor de wedstrijd werd immers enkel naar leden van de British Humanist Association gestuurd en Barrington was op dat moment nog maar drie maanden lid...

Habemus signum

Nog geen jaar later zou IHEU het logo adopteren. In de loop van de volgende halve eeuw kozen ook vele andere humanistische organisaties ervoor om de Happy Human in hun logo op te nemen. Hoewel er ondertussen heel wat variaties van bestaan, blijft het originele ontwerp herkenbaar.

Het symbool geeft de basisidee van het humanisme weer: iedere mens op aarde heeft recht op vrijheid en moet de mogelijkheid hebben om gelukkig te worden, niet in een beloofd paradijs na de dood, maar in de werkelijkheid van het hier en nu. De redactie van Humanist News en Denis Barrington kunnen blij zijn met hun iconische bijdrage aan het internationaal humanisme.

De officiële Happy Human (bron: <https://humanism.org.uk/humanism/the-happy-human-symbol/>).

Het fakkellogo.

Het ontwerp van Denis Barrington (bron: <http://happyhuman50th.org.uk/origins/>).

BE CAVA Collectie Tijdschriften, De Fakkelkrant, jg. 21, nr. 2, p. 8, logo Humanistisch Instituut voor Massamedia.

BE CAVA Hendrik Van De Rosstynne, STICK51, Sticker "Feest Vrijzinnige Jeugd".

BE CAVA Collectie Tijdschriften, Het Vrije Woord, jg. 36, april, p. 5, logo n.a.v. het voorzitterschap van Lily Boeykens van de Werkgroep Humanist Women voor het congres van IHEU aan de VUB in 1990.

Desmedt, Luc, en Alain Lafuldarde. Wegwijs in de humanistische beweging. Antwerpen: Humanistisch Instituut voor Massamedia, 1989, p. 35, logo van de Humanistische Organisatie voor Ontwikkelingssamenwerking.

BE CAVA Collectie Tijdschriften, De Fakkelkrant, jg. 12, nr. 3, p. 2, logo van de Oudervereniging voor de Moraal.

Dokter Charles de Beer: een miskende Kortrijkse vrijzinnige?

Charles de Beer was een geneesheer uit Kortrijk die bekend stond om zijn progressief-liberaal en vrijzinnig engagement. Midden de Eerste Wereldoorlog verliet hij zijn gezin om via het neutrale Nederland het Belgische leger aan de IJzer te vervoegen. Daar werd de Beer bataljonsgeneesheer in het 13de Linieregiment en in die hoedanigheid deed hij ook effectief dienst in de hulp-posten aan het front. Hij liet er echter in tragische omstandigheden het leven.

Charles de Beer, geboren in Ciney in 1876, vestigde zich omstreeks 1900 als jonge arts in Kortrijk. Hij was gehuwd met Désirée Sarot. Hun woonst bevond zich in de Roeland Saverystraat. In die stad, engageerde hij zich in vrijzinnige middens, wat toen wellicht geen evidente keuze was. Hij was de drijvende kracht achter de “wereldlijke scholen” (Ecoles laïques) voor jongens en meisjes, leidde er de “Cercle Ferrer” en de “Société Littéraire” en stond er kandidaat op een liberaal-progressieve kieslijst. Wanneer in 1906 de vrijmetselaarsloge “L’Amitié” werd opgericht, werd hij er de eerste voorzittende meester. Bij het uitbreken van de oorlog bleef de Beer aanvankelijk in Kortrijk maar wanneer in 1916 de bezetting verhardde, meende hij dat het zijn burgerplicht was om het Belgische leger te vervoegen en besliste hij om gezin – hij had ondertussen een zoon en een dochter –, have en goed achter te laten om via het neutrale Nederland de oversteek naar Engeland te wagen. Een voor de hand liggende onderneming was dat zeker niet. Im-

mers, de Belgisch-Nederlandse grens werd streng bewaakt en was afgesloten door een elektrische draadverspering waar met regelmaat vluchtelingen en zogenaamde passeurs om het leven kwamen. Voorts voerde Duitsland een onbeperkte duikbootoorlog waarbij ook neutrale schepen aangevallen werden zodat de oversteek van de Noordzee ook niet evident was.

de Beer werd aangesteld als bataljonsarts in het 13de Linieregiment en was meer dan 2 jaar lang van dienst bij de infanterie in de voorste loopgraven. Dat hij vriendschap sloot met de aalmoezenier van zijn eenheid bewijst zijn open geest. Op 12 juli 1918 keerde dokter de Beer terug van het verzorgen van gewonden toen hij in Oostkerke werd geraakt door een granaat. Met verschillende wonden in de rug, een gebroken rechterarm en linkerhand en een afgerukt rechterbeen maakte hij geen enkele kans te overleven. Hij stierf ter plaatse, 42 jaar oud. Net geen vier maanden later werd de wapenstilstand getekend!

De commandant van zijn bataljon meldde in zijn memorandum voor het toekennen van een postuum ereteken : “Homme de devoir, très brave au feu, très aimé par ses hommes qu’il soignait avec bonté et dévouement”. Drie dagen later werd hij burgerlijk begraven op de nog steeds bestaande Belgische militaire begraafplaats in Hoogstade. Tijdens de uitvaart sprak zijn Kortrijkse vriend Paul De Coninck een ontroerende afscheidsrede uit: “... Tu survis dans le cœur de ceux pour qui tu fus une perpétuelle et lucide leçon de bonté, d’indulgence et de charité vraie. Tu survis dans le souvenir de ceux qui t’ont aimé, estimé, vénéré comme une fontaine de sagesse, de force, de beauté...”.

In 1919 huldigden zijn Kortrijkse vrienden zijn nagedachtenis als volgt : “Ceux qui, dans la lutte titanique qui vient de finir, ont versé leur sang pour la patrie, l’ont fait dans un but désintéressé, pour des abstractions, pour des concepts philosophiques et non pour des agrandissements de territoires ou le partage de riches dépouilles d’un ennemi vaincu.”

Copie

Liste N° _____ N° ~~matricule~~ _____

NOM de Beer

Prénoms Charles - Aimé Lidonie Edmond

Grade et position Médecin de 3e cl.
attaché au 13e Régiment de ligne de réserve

_____ • Bataillon _____ • Compagnie

_____ • Groupe _____ • Escadron

_____ • Batterie

Centre d'instruction de _____

Nationalité _____

Né à _____ le _____

Adresse _____

Départé à _____ le _____

Blessé à _____ le _____

A l'Hôpital _____ le _____

A l'Ambulance _____ le _____

Sorti le _____

Evacué sur Route Oostkerke -
Stenburq le _____

Décédé ou tué à Oostkerke le 12-7-18

Inhumé à Hoogstaede le 16-7-18

Réformé le tombe 992

Prisonnier à _____ le _____

Présent au corps _____ le _____

Renseignements divers :

13e RÉGIMENT DE LIGNE. Stat-major _____ Compagnie. ELI

PROPOSITION POUR DISTINCTION HONORIFIQUE EN FAVEUR DE de Beer, Charles, Aimé, Lidonie, Edmond.

Grade et position: Médecin de bataillon de 3e classe de réserve
 5/13 ASG: 42 ans 7 mois

Stat-Civil: Marié.

Blessures reçues: Aux 2e et 3e reins par obus le 27.7.18 à Oostkerke (secteur de Oostkerke). Nombre d'enfants: 2

Nature de l'action d'éclat: _____

Evacué sur l'hôpital de: _____

Temps de service au front: 30 mois.

Distinctions honorifiques obtenues: _____

Conduite et manière de servir: _____

CITATION PROPOSÉE:

"Médecin de bataillon de 3e classe de réserve, au front depuis 30 mois, âgé de plus de 40 ans et marié, a quitté sa famille en Belgique occupée pour s'engager, donnant ainsi une preuve de haut patriotisme. Homme de devoir, très brave au feu, son sang a été versé pour le salut de ses camarades et de son pays. Homme de bien, très apprécié de ses camarades et de ses supérieurs."

à _____ le 12.7.1918

Avis du Chef de bataillon: très favorable

le 13 juillet 1918
 s/ Harnez.

Eind 1921 werd het stoffelijk overschot van Charles de Beer ontgraven en overgebracht naar de familiekelder op de stedelijke begraafplaats van Doornik.

De moedige keuzes van Charles de Beer en zijn opperste opoffering, hebben de Belgische Regering er toe gebracht om in 1934 te beslissen om het militair hospitaal in Oostende naar hem te noemen. Het Hospitaal Bataljons-Genesheer Charles-Aimé de Beer bleef bestaan tot aan de legerhervorming van 1993. Spijtig genoeg, gelet de omvorming van dat gebouwencomplex, is op heden de enige openbare blijk van erkenning volledig verdwenen.

Ook het "In Flanders Fields Museum" besteedde aandacht aan hem in de tentoonstelling "Oorlog & Trauma. Soldaten & Ambulances" (2013-2014). Maar deze merkwaardige figuur wordt in zijn stad Kortrijk amper geëerd, behalve dan met de melding van zijn naam op het herdenkingsmonument van beide wereldoorlogen op de Grote Markt.

Het tragisch verhaal van Charles de Beer kent bovendien een droevig epi-loog met het verhaal van zijn zoon Leopold de Beer, geboren te Kortrijk op 6 augustus 1904. Deze ingenieur, profes-sor aan de Polytechnische School te

Mons, was op zijn beurt oorlogsvrijwilliger in 1940. Nadat hij er niet in geslaagd was om Engeland via Zuid-Frankrijk te bereiken, keerde hij noodgedwongen terug naar België en vervoegde reeds in 1941 de Belgische weerstand. In 1942 werd hij door de Nazi's opgepakt, naar Duitsland gedeporteerd en geëxecuteerd te Dortmund op 2 juni 1943.

De eeuwherdenking van de Eerste Wereldoorlog lijkt ons een gepast ogenblik om deze Kortrijkzaan te herdenken. Charles de Beer staat mogelijks symbool voor de progressieve vrijdenkende minderheid in onze stad in het begin van de 20ste eeuw maar hij is tegelijk – en misschien vooral – een stadsge-noot die zijn leven opofferde tijdens de Eerste Wereldoorlog, niet met wapens in de hand maar als plichtsbewuste arts die zich vrijwillig toewijdde om aan zijn frontkameraden medische hulp te verstreken.

Het feit dat de enige publieke erkenning (Militair Hospitaal te Oostende) als dusdanig niet meer bestaat, evenals het even tragisch einde van zijn zoon Leopold – die naar verluidt een oneindige bewondering voor zijn vader had – versterken naar onze mening de op-portuniteit om een nieuwe hulde aan Charles de Beer te brengen bij de na-

kende 100ste verjaardag van zijn overlijden op 12 juli 2018 in dé stad waar hij zijn professionele carrière opbouwde, zich politiek en filosofisch engageerde en waar zijn kinderen geboren werden en mochten opgroeien.

met dank aan Dominiek Dendooven van het "In Flanders Fields Museum" voor de gegevens over Charles de Beer tijdens de Eerste Wereldoorlog en over Leopold de Beer tijdens de Tweede Wereldoorlog

Zoeklicht sprak met ***Ruben Descamps***

“

**De jongste
voorzitter van
Vrijzinnig Vlaanderen**

”

Met een brede glimlach stapt Ruben bij mij thuis binnen, klaar voor het interview. Zijn levensgezellin Virginie als steun en toetssteen: heb ik het wel goed gezegd? Ruben spreekt behoedzaam en voorzichtig, hij zou een of andere medewerker van het vrijzinnig centrum De Bezatse kunnen vergeten te vermelden. Als voorzitter moet je aan iedereen van de vrijwilligers denken, niet zozeer aan jezelf. In een zee van senioren is een jonge voorzitter een lichtbaken, lees even mee...

Zoeklicht: Waar kom je vandaan?

Ruben Descamps: Ik ben in Menen geboren, 32 jaar geleden. Mijn vader is techniker bij de Bond Moyson, mijn moeder werkt als poetsvrouw in het Atheneum van Menen. Ik ben geboren in wat men kan betitelen als een rood nest. Mijn vader was ook voorzitter van de vrijzinnigen in Menen, zo leerde ik van in mijn jeugd de Bezatse kennen.

Mijn ouders gingen veel op reis, daar heb ik ook de smaak van het reizen te pakken gekregen. Virginie is reisagent en zo blijf ik stukjes van de wereld ontdekken. Ik ga niet zozeer op reis om aan het strand te liggen bakken. Ik hou van actieve vakanties. Om de geschiedenis en de bevolking van een land te leren kennen, en vragen te stellen. Onlangs waren we vijf dagen in New York: te voet en met de metro hebben we Manhattan in ons opgenomen. We ontdekten hoe oude en nieuwe architectuur, kleine en grote parken, zakenmensen en gezinnen van New York een wereldstad maken, maar waar toch af en toe een dorpse sfeer hangt. Hoogtepunt was voor mij het American Museum of Natural History.

Ik woon in de barakken, op de grens. Een multiculturele wijk, ik ben dus altijd wel een beetje op reis naar vreemde culturen. Menen is een echte grensstad: met Fransen die in Menen tabak kopen en Belgen die op de wekelijkse markt groenten in Halluin kopen.

Ik werk als techniker in de groendienst van stad Menen. Mijn job is heel divers: van het onderhoud van parken over aanplanten tot het snoeien van bomen. Het groenbeleid is ecologisch, maar ook arbeidsintensiever geworden, omwille van het verbod op sproeistoffen. Tuinieren is ook mijn hobby. Door mijn opleiding in de Provinciale Tuinbouwschool Kortrijk heb ik wel een goede kennis van planten en bomen.

Zoeklicht: Hoe wordt je plots voorzitter van het vrijzinnig ontmoetingscentrum “de Bezatse”?

Ruben Descamps: Ik ben reeds een aantal jaren actief en bestuurslid van het

Vrijzinnig Centrum. Ik was het jongste bestuurslid en nam al een aantal taken op mij zoals het klaarzetten van de Bezatse voor activiteiten, het stockbeheer enz.... Dit allemaal onder begeleiding van Marc Casteleyn, die toen voorzitter was. Door mijn job is het maar een paar straten omrijden met de fiets op weg naar huis om deze praktische zaken in orde te brengen. Zo groeide ik naar het voorzitterschap toe. Ik wil twee dingen realiseren: een nieuw gebouw en jongeren aantrekken in de Bezatse. Ons huidig lokaal is verouderd en te klein geworden voor de vele activiteiten die we organiseren. Wij beschikken ook 1 namiddag per week over een moreel consulent – Mieke Deltomme- zo dat we mensen kunnen doorverwijzen bij de organisatie van plechtigheden. Wij hebben één bestuursvergadering en minstens één activiteit per maand. Lezingen vinden normaal plaats op donderdag, thema-activiteiten op vrijdag of zaterdag. Ieder jaar hebben we in november – december ons wintercafé. Ons lokaal opent dan 4 zondagen voor een aperitief en een babbel. Daaraan is telkens een kunsttentoonstelling gekoppeld. De Bezatse is geen café, maar de ontmoetingsplaats voor vrijzinnigen. Ons bestuur is een mix van jongeren en ouderen, de ene al met meer ervaring dan de andere. Zo kunnen we heel wat van elkaar leren.

Zoeklicht: Hoe wordt de verjonging en de vernieuwing concreet aangepakt?

Ruben Descamps: Er zijn reeds een vijftal jongeren actief. In de toekomst zullen we wellicht een Hujo-afdeling oprichten om meer activiteiten voor de jongeren te organiseren. Bauke, bestuurslid en lerares NC Zedenleer, zal met haar leerlingen een filopub in de Bezatse inrichten. Een vijftal leerlingen van haar moeten alles zelf organiseren als oefening in de les. Deze avond gaat door op vrijdag 25 mei in de Bezatse. Op die manier hopen we meer jongeren de vrijzinnigheid en activiteiten van de Bezatse te leren kennen. Jongeren trekken jongeren aan.

Zoeklicht: Hoe wil je de vrijzinnigheid in Menen bekend maken?

Ruben Descamps: Iedereen is welkom in de Bezatse, je moet daarom geen vrijzinnige zijn om over de drempel te stappen. Wij maken veel reclame. We staan met een infostand op de Wieltjesfeesten in Menen waar we ballonnen, stylo's en flyers uitdelen aan de voorbijgangers. Wij maken nu samen met het IMD een kort filmpje om de werking van de Bezatse op internet bekend te maken en wij zetten veel berichten op Facebook. Wij delen ook feedbackformulieren uit bij onze activiteiten waar één van de vragen is hoe men hier terechtgekomen is. Al deze inspanningen beginnen resultaten te geven en we bereiken een nieuw publiek.

Zoeklicht: Wat is voor jou vrijzinnigheid ?

Ruben Descamps: Voor mij is vrijzinnigheid een houding van respect en verdraagzaamheid voor anderen. Ik denk niet volgens een of ander boek. Ik heb respect voor ieders mening, maar vraag ook dat ze mijn mening respecteren. Veel mensen begrijpen bijvoorbeeld niet waarom ik mijn communie niet gedaan heb of dat ik niet gelovig ben. Daar heb ik dikwijls discussies over met vrienden. Ik ben opgegroeid met de vrijzinnige waarden en normen: ik volgde zedenleer, deed mijn lentefeest, ging mee op vakantie met Polyfinario. Als iedereen verdraagzaam is tegenover elkaar, dan kan de wereld er veel aangenamer uit zien.

Amé Deconinck

Bij het begin van het jaar houden vele verenigingen hun traditionele algemene vergadering. Enkele van deze vergaderingen hebben een verschuiving te weeg gebracht in de Kortrijkse vrijzinnige wereld.

Amé Deconinck heeft besloten zijn voorzittershamers neer te leggen. Hij doet dit zowel voor Uitstraling Permanente Vorming van de VUB en van de vzw Vrijzinnige Werken.

40 jaar lang was hij voorzitter van de Uitstraling Permanente Vorming van de Vrije universiteit Brussel. Hiermee bracht hij tal van eminente sprekers naar Kortrijk die een verhelderende blik gaven op wetenschappelijke zaken. Ook zetelde hij in de raad van bestuur van UPV-nationaal.

Amé was gedurende een 20-tal jaren voorzitter van de vzw VZW, de eigenaar van de gebouwen. Hij nam die fakkel over van Dirk De Meester. Onder zijn leiding werd het vrijzinnig centrum Mozaïek

gerenoveerd en geopend. En werd er telkens het mogelijk was en nodig was, verder geïnvesteerd in de infrastructuur. Nu zijn we 20 jaar verder en de site aan de Overleiestraat werkt goed.

Bedankt Amé voor het vele werk en inzet. Jij was ook een van die pijlers zonder wie we nooit zouden staan waar we nu zijn. Jouw werk, in het openbaar en voornamelijk achter de schermen, is van onschatbare waarde.

VERKOOP OOK JIJ DIT JAAR PLANTJES VOOR KOM OP TEGEN KANKER?

KOM OP TEGEN KANKER ZOEKT VRIJWILLIGERS VOOR 24STE PLANTJESWEEKEND

Het Plantjesweekend van Kom op tegen Kanker is ondertussen een vaste waarde. Na 23 succesvolle edities weet Vlaanderen wat er gebeurt tijdens het derde weekend van september. Ruim driehonderd-duizend azalea's vinden dan hun weg naar mensen die de strijd tegen kanker een warm hart toedragen. Een team van duizenden vrijwilligers maakt deze actie mogelijk.

Het Vrijzinnig Centrum Mozaïek was er van in het begin bij en coördineert ook dit jaar het plantjesweekend in Kortrijk. Het overlijden van Doris Verlinde – de stuwende kracht achter de plantjesverkoop in onze stad -, was een harde noot om kraken, maar betekent niet het einde ... Wij zetten haar werk verder. Met heel veel enthousiasme neemt Pascale Goeminne de fakkel over. Mogen we op 14, 15 en 16 september ook op jou rekenen?

Verkoop jij dit jaar ook plantjes? Dat zou fantastisch zijn! Bel of mail ons om je aan te melden. Wij bezorgen je dan alle nodige informatie en een vrijwilligersfiche. Jouw inspanning maakt écht een verschil. Weet dat de opbrengst van het Plantjesweekend naar verschillende steun- en zorgprojecten voor kankerpatiënten gaat. Zo worden er onder meer speciale activiteiten georganiseerd voor kinderen en jongeren met kanker. Een deel van de opbrengst gaat naar palliatieve zorg en lotgenotengroepen.

056 37 16 15
kotk@vcmozaiek.be

Infomoment & planningsvergadering plantjesweekend 2018:
woensdagavond 29 augustus om 19u in het Mozaïekcafé

Zonder onze vrijwilligers zijn onze azalea's maar gewoon plantjes.

Verkoop mee plantjes op
14, 15 en 16 september 2018.

plantjesweekend.be
#plantjesweekend

Het Plantjesweekend voor
Kom op tegen Kanker

Anzegem | Avelgem | Deerlijk | Harelbeke | Kortrijk | Kuurne | Lendeledede | Menen | Spiere-Helkijn | Waregem | Wervik | Wevelgem | Zwevegem

FEESTEN VRIJZINNIGE JEUGD

KORTRIJK Schouwburg

10 mei

ROESELARE De spil

10 mei

TIELT JOC Dentergem

13 mei

MENEN CC De steiger

19 mei

AVELGEM Cultureel centrum

20 mei

WAREGEM Schakel en Poincaré

2&3 juni

